

Forskarskolan Management och IT

Verksamhetsberättelse läsåret 2001/2002

Bakgrund

Forskarskolan *Management och IT* (MIT) är en av de 16 nationella forskarskolor som gavs stöd i forskningspropositionen år 2000. Den är en samverkan mellan Blekinge tekniska högskola, Högskolan på Gotland, Internationella handelshögskolan i Jönköping, Karlstads universitet, Linköpings universitet, Mälardalens högskola samt Uppsala universitet, som är värd för forskarskolan. Den omfattar de tre forskarutbildningsämnena ekonomiska informationssystem, företagsekonomi och informatik.

Ett förslag till forskarskolan utarbetades under år 2000 av en arbetsgrupp med representanter för fyra av de samverkande lärosätena. Det framlagda förslaget erhöll stöd i regeringens forskningsproposition. En ledningsgrupp, som bildades under hösten 2000, förberedde sedan starten av forskarskolan. Dess programförklaring antogs vid de olika lärosätena kring årsskiftet 2000/2001.

Programförklaringen

Programförklaringen för forskarskolan finns att tillgå på forskarskolans hemsida www.forskarskolan-mit.nu. Där framgår att forskarskolans mål är att ge de studerande fördjupade kunskaper inom området management och IT samt att ge en ingående träning i forskningens synsätt, arbetsformer, metoder och tekniker. Utbildningen ska ge doktoranden teoretisk och praktisk förmåga att initiera, planlägga och slutföra forskningsprojekt samt att kommunicera resultaten av det slutförda arbetet. Det centrala i utbildningen är att författa en vetenskaplig avhandling. Forskarskolan skall leda fram till doktorsexamen eller licentiatexamen. En doktorsexamen kan, men behöver inte, föregås av licentiatexamen.

Kvalitetsmålet för forskarskolan är avhandlingar av god kvalitet inom stadgad tid. Kvaliteten säkras genom att ledningsgruppen utformar och tillämpar kvalitetskrav vad gäller antagning av forskarstuderande, kurser, seminarier och forskningsprestationer. Individuella studieplaner med mätbara och tidsatta mål upprättas för forskarskolans doktorander. Kvalitetsstyrningen sker genom tydliga prestationskrav och dokumentation av resultaten. Forskarskolans uppföljning och utvärdering baseras främst på egenkontroll och självvärdering av kurser, seminarier och forskningsprestationer. Utvärderingen resulterar i förbättringsåtgärder vilka följs upp av ledningsgruppen och forskarskolans föreståndare.

Grundläggande behörighet att antas till forskarskolan har den som med godkänt resultat gått igenom grundläggande högskoleutbildning om minst 120 poäng eller har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Dessutom krävs särskild behörighet inom ämnesområdet. Den som

antingen avlagt minst kandidatexamen och därmed redovisat minst 60 p (inklusive examensarbete 10p) i företagsekonomi eller motsvarande enligt äldre bestämmelser eller avlagt minst kandidatexamen och därmed redovisat minst 60p (inklusive examensarbete 10p) i informatik eller motsvarande enligt äldre bestämmelser eller avlagt civilingenjörsexamen som innehåller industriell ekonomi och organisation eller förvärvat kunskaper av i huvudsak samma omfattning har särskild behörighet. För att antas till forskarskolan krävs förutom allmän och särskild behörighet att den studerande bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att genomgå utbildningen.

Forskarskolans ledningsgrupp

Forskarskolan leds av en ledningsgrupp. I ledningsgruppen har under läsåret ingått professor Lars Engwall, Uppsala universitet, ordförande, professor Birger Rapp, Linköpings universitet, föreståndare, professor Sven Carlsson, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, professor Bo Edvardsson, Karlstads universitet, professor Jan Löwstedt, Blekinge tekniska högskola, professor Leif Melin, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, professor Anders G. Nilsson, Karlstads universitet, professor Esbjörn Segelod, Mälardalens högskola samt studeranderepresentanten Leon Kaiserlidis, Uppsala universitet. Professorerna är alla lärare i forskarskolan.

Årets verksamhet

Antagning och start

Under våren 2001 utannonserades lediga doktorandanställningar som lockade 38 sökande. 18 av dessa antogs till forskarskolan. Fyra av de antagna är associerade doktorander vilket innebär att de har annan direkt finansiering. Samtliga doktorander inledde sina studier vid forskarskolans officiella start den 3 september 2001.

Av de antagna är fyrtiosju procent kvinnor och femtiotre procent män. En av kvinnorna har avbrutit sina studier sedan hon fått ett förmånligt arbetserbjudande. De antagna doktoranderna år 2001 är

Enrico Baraldi, Fek, Uppsala universitet	Maaninen –Olsson, Eva, Fek. Uppsala universitet
Ekman, Peter, Mälardalens högskola	Myreteg, Gunilla, Fek. Uppsala universitet
Fridriksson, Helgi-Valur Jönköping International Business School	Sjöqvist, Eva, Högskolan Gotland
Frimansson, Lars, Fek. Uppsala universitet	Sonesson, Olle, Karlstads universitet
Johansson, Niklas, Karlstads universitet	Stoltz, Charlotte, IDA, Linköpings universitet
Granebring, Annika, Mälardalens högskola (avbröt studierna under höstterminen)	Vascós Palacios, Fidel, IDA, Linköpings universitet
Kaiserlidis, Leon, Fek, Uppsala universitet	Wang, Zhiping, IDA, Linköpings universitet
Lee, Sung-Jun, Mälardalens högskola	Wismén, May, Jönköping International Business School
LövsEva, Blekinge Tekniska Högskola	Wrenne, Anders, Blekinge Tekniska Högskola

Doktorandkurser

Under året har sex doktorandkurser givits. De har hållits på de olika lärosätena som ingår i forskarskolan. Vidare har ett antal doktorander, efter ansökan också fått delta på enstaka kurser. Varje godkänd kurs ger 5 kurspoäng.

Perspektiv på forskning och vetenskap

Ansvarig: professor Lars Engwall
Plats: Uppsala
Tidsperiod: september 2001 till oktober 2001
Klara: 15 MIT doktorander och fyra övriga doktorander

Management och IT ur ett förändringsperspektiv

Ansvarig: professorerna Jan Löwstedt och Leif Melin
Platser: Jönköping och Ronneby
Tidsperiod: oktober 2001 till november 2001
Klara: 13 MIT doktorander och tre övriga doktorander

Business Modelling i teori och praktik

Ansvariga: professorerna Anders G Nilsson och Birger Rapp
Platser: Linköping och Karlstad
Tidsperiod: november 2001 till januari 2002
Klara: 14 MIT doktorander och fem övriga doktorander

Seminarier och avhandlingsarbete

Ansvarig: professor Birger Rapp
Platser: Linköping, Jönköping, Stockholm och Uppsala
Tidsperiod: oktober 2001 -
Pågår

Qualitative research methods in information systems

Ansvarig: ekonomie doktor Alf Westelius
Plats: Visby
Tidsperiod: april 2002 till juni 2002
Klara: 13 MIT doktorander och tre övriga doktorander

Kvantitativa metoder

Ansvarig: professor Per Davidson
Plats: Jönköping
Tidsperiod: april 2002 till juni 2002
Klara: 9 MIT doktorander och sju övriga doktorander

Totalt har nu de sju MIT doktoranderna genomsnittligt tagit mer än 30 kurspoäng var.

Handledning

Utöver ledningsgruppens professorer medverkar ytterligare handledare från de olika lärosätena. Under februari 2002 hölls i Gimo ett tvådagars seminarium med doktoranderna där deras första förslag till avhandlingsarbete diskuterades med handledarna. Samtliga doktorander har utarbetat en studieplan som godkänts och majoriteten beräknas avlägga sin licentiatexamen under 2003.

Studieresa

I slutet av maj 2002 gjorde forskarskolan en givande studieresa till Åbo och Helsingfors. I Åbo besökte forskarskolan DataCity och träffade representanter från både den finska handelshögskolan och Åbo svenska handelshögskola. I Helsingfors besöktes Svenska Handelshögskolan och forskarskolan Gramis.

Forskar skolans hemsida

Forskar skolan har en egen hemsida. Adressen är www.forskar skolan-mit.nu. Initialt byggdes den upp i Linköping men den skall nu läggas i Uppsala.

Utlysning av nya tjänster

Under våren 2002 har informationsmaterial om forskarskolan framtagits. Detta har delats ut till sista årets studerande vid medverkande lärosäten. Vidare har annonser med hänvisning till forskarskolans hemsida satts in i studenttidningar på de orter där forskarskolan inte är representerad. MIT har dessutom annonserat i *Universitetsläraren* och *Dagens forskning*. Då ansökningstiden utgått den 27 maj 2002 hade totalt 75 ansökningar inkommit till de åtta

doktorandanställningarna och de associerade anställningarna. Av dessa sökande har 19 antagits till forskarskolan.

Övriga händelser under året

Ledningsgruppen har haft 3 möten under verksamhetsåret. Arkivet för forskarskolan finns i Uppsala.

Professorerna Lars Engwall och Birger Rapp har blivit intervjuade för tidningen *Ekonomi och Styrning*, som i en längre artikel presenterade forskarskolan MIT.

Professor Fredrik Nilsson vikarierade som föreståndare under professor Birger Rapps frånvaro december 2001 till och med mars 2002.

Vid ledningsgruppsmötet i juni 2002 beslöts att en nordisk utvärderingsgrupp av forskarskolan skulle tillsättas.

Slutsatser av årets verksamhet

Under det år, som har gått, har såväl ledningsgruppen som de studerade sett flera fördelar med en forskarskola i jämförelse med traditionell forskarutbildning. En viktig fördel, som är att antagningen skett till en gemensam doktorandgrupp, som sedan följs åt genom utbildningen. Doktoranderna har visserligen fått ett ökat resande mellan lärosätena, men också en bra samhörighet och förståelse för de skilda miljöerna på de olika lärosätena.

Doktoranderna har relativt fritt valt sina avhandlingsarbeten inom området Management och IT. Även metodmässigt uppvisar doktoranderna en stimulerande bredd. De har också genom forskarskolan haft en naturlig plattform för att dryfta frågor under arbetets gång.

Samarbetet mellan de medverkande lärosätena har präglats av en konstruktiv och positiv anda. Även andra universitet och högskolor har uppmärksammat forskarskolan och anhållit om att få associera sina doktorander till forskarskolan. Det externa intresset har vidare markerats genom att totalt 22 externa doktorander deltagit i forskarskolans doktorandkurser.

